

РЕШЕНИЕ

№ 2299

гр. София, 19.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав, в
публично заседание на 18.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **4915** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от АПК във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба на "Градус - 98" АД, ЕИК –[ЕИК], подадена чрез адв. А., срещу Решение № О-П-1 от 28.03.2025 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР).

Релевират се доводи, че оспореното решение е постановено в противоречие с материалния закон, с целта на закона и при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила. Поддържа се, че въпреки дадените от АССГ указания при повторното разглеждане на административната преписка КЕВР не е извършила всички необходими действия за събиране на релевантни доказателства и установяване на обективната истина. В тази връзка се твърди, че е налице връзване на газопровода на „Полисан“ АД към газопровода, собственост на „Градус – 98“ АД, като не е установено нито актуалното, нито максимално предвиденото потребление на „Полисан“ АД, нито са събрани данни за техническия капацитет на газопровода на „Полисан“ АД. Акцентираща се също така, че в свое писмо от 03.06.2024 г. „Градус – 98“ АД /цитирано и на стр. 4 от решението на КЕВР/ е посочило, че пред АССГ /адм. д. № 11155/2022 г./ има невярно установени от вещото лице факти и обстоятелства по отношение на потреблението на „Полисан“ АД. Посочено е, че вероятна мощност на газовите уреди в „Полисан“ АД била приета, че е 2360 kw, което обаче не е съответствало на техническите параметри на понижаващото съоръжение от 6 на 0,02 bar, тъй като същото било с пропускливост 5 м3/ч.

Предвид горното според оспорващия КЕВР е следвало да отправи съответни въпроси към „Полисан“ АД, което в случая не е сторено, като липсата на информация в този смисъл не може да бъде компенсирана от констатациите на вещите лица /във връзка с извършената в хода на

административното производство експертиза/ доколкото същите не са извършили оглед на място и не са се запознали с техническата информация, съхранявана от „Полисан“ АД относно врязаното отклонение. Останал е напълно неизяснен въпросът какъв е техническият капацитет на газопроводното отклонение от газопровода на „Градус -98“ АД към „Полисан“ АД. Оспорват се и заключенията на извършеното по възлагане на КЕВР експертно становище. Изтъква се също така, че КЕВР не е изискал информация от „Експрес сервиз“ ООД с оглед установяване положението на това дружество към 2024 г. на потенциален консуматор на природен газ и клиент на „Овергаз мрежи“ АД за лицензираната услуга „разпределение на природен газ“. На следващо място се развиват доводи и за материална незаконосъобразност на акта свързани с липсата на определена цена в акта, която „Овергаз мрежи“ АД следва да заплаща „Градус -98“ АД, както и противоречие на акта с целта на закона и по-конкретно на разпоредбата на чл. 197, ал. 9 от ЗЕ. Иска се отмяна на решението с присъждане на сторените по делото разноски.

В съдебното производство оспорващият, чрез адв. А., поддържа жалбата и моли да се отмени административния акт, а делото да се върне като преписка на КЕВР със задължителни указания. В хода по същество се излага следното становище: разпоредбата на чл. 197, ал. 9 от ЗЕ предвижда ограничаване в правото на собственост, на собственика на един енергиен обект в полза на предприятие, на което е дадена възможност да осъществява лицензионна дейност. Ограничаването на правото на собственост е сериозен правен ефект, който закона предвижда да бъде постигнат при наличието на две основни предпоставки, наличие на техническа възможност и наличие на свободен капацитет. Предмет на това дело и спорния момент е дали за газопровода на „Градус-98“ АД е бил налице свободен капацитет. Счита, че с оглед на събраните в хода на съдебното дирене доказателства отговора на този въпрос е отрицателен. Той е отрицателен, поради приетото и неоспорено заключение на вещото лице. Той е отрицателен поради присъединените пред съда писмени доказателства. Не може да се сподели тезата, съгласно която при преценката на свободния капацитет следва да бъдат игнорирани инвестиционните намерения на доверителя ми. Моли съда да съобрази, че самият административен акт е бил постановен при съобразяване от страна на КЕВР на заявените инвестиционни намерения на „Градус-98“ АД. Вещото лице е категорично в заключението си, че при наличните енергийни мощности и предвидените инвестиционни такива не само че не е налице свободен капацитет в обем до 50m³/h, а „Градус-98“ АД дори следва да изгради освен съществуващия и нов газопровод, началото на което изграждане вече е поставено и за което са ангажирани писмени доказателства. Моли за присъждане на разноски по представен списък.

Ответникът – Комисия за енергийно и водно регулиране, чрез юрк. Б., оспорва жалбата и моли за отхвърлянето ѝ. В позиция по същество счита, че оспореното решение на КЕВР е правилно и законосъобразно и че в случая разпоредбата на чл. 197, ал. 9 от ЗЕ следва да бъде приложена, с оглед и приетото заключение от вещото лице, че свободен капацитет към момента е наличен, а законът държи сметка към сегашния момент, към момента на искането от страна на електроразпределителното дружество, дали е налице свободен капацитет или не, а не един бъдещ несигурен момент. Прави възражение за прекомерност срещу поисканото адвокатско възнаграждение. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Подробни съображения за неоснователност на жалбата излага и в писмено становище от 21.11.2025 г.

Заинтересованата страна – „ОВЕРГАЗ МРЕЖИ“ АД, чрез юрк. М., моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Присъединява се към становището, изложено от процесуалния представител на ответника. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Подробни съображения за неоснователност на оспорването развива в писмени бележки от 25.11.2025 г.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител за участие в производството и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

На „Овергаз Мрежи“ АД е издадена Лицензия № Л-441-08/30.03.2015 г. за осъществяване на дейността разпределение на природен газ на територията на обособена територия „Д.“ и общините Р., Горна О., В. Т., Л., П., Р., И., Л., П. и Л., за срок от 27 години.

„Градус-98“ АД е собственик на газопровод, намиращ се в [населено място], който е присъединен към газопровод „Център“. Газопроводът на „Градус-98“ АД е в експлоатация съгласно представен актуален Ревизионен акт № 9 от 23.08.2024 г. за извършен годишен технически преглед.

На 17.05.2019 г. „Овергаз Мрежи“ АД е депозирало искане с вх. № Е-15-57-17 от 17.05.2019 г. /л. 128-129/ до КЕВР да реализира правомощията си по чл. 197, ал. 9, изреч. последно от ЗЕ, като разпреди сключването на договор за предоставяне на достъп между „Овергаз Мрежи“ АД - в качеството му на оператор на газоразпределителна мрежа (ГРМ) и титуляр на лицензия № Л-441-08 от 30.03.2015 г. за извършване на дейността „разпределение на природен газ“ за територия „Север“ и „Градус-98“ АД - като собственик на газопровод, намиращ се в [населено място] и присъединен към разпределителен газопровод „Център“ при цена, определена от КЕВР съгласно Методика за определяне на цените за предоставен достъп на преносно или разпределително предприятие от потребители през собствените им уредби и/или съоръжения до други потребители за целите на преобразуването и преноса на електрическа енергия, на преноса на топлинна енергия и на преноса на природен газ /Методиката/.

С Решение № О-П-1 от 27.11.2019 г. /л. 120-127/ КЕВР отказва да разпреди предоставяне ползването на газопровода, собственост на „Градус- 98“ АД, на „Овергаз Мрежи“ АД.

С Решение № 7599 от 05.12.2023 г. по адм. дело № 11155 от 2022 г. на АССГ, потвърдено с Решение № 5223 от 25.04.2024 г. по адм. дело 1676 от 2024 г. на Върховния административен съд на Република България (ВАС), горепосоченото решение на Комисията е отменено.

В изпълнение на Решение № 7599 от 05.12.2023 г. на АССГ е издадена Заповед № 3-Е-141 от 16.05.2024 г. /л. 119/ на председателя на КЕВР, с която е назначена работна група със задача - при спазване на задължителните указания на закона, дадени в мотивите на Решение № 7599 от 05.12.2023 г. по адм. д. № 11155 от 2022 г. на АССГ, да разгледа и анализира искане с вх. № Е-15-57-17 от 17.05.2019 г. на „Овергаз Мрежи“ АД, като въз основа на резултатите от направеното проучване да изготви доклад и проект на решение.

Предвид горното, с писмо с изх. № Е-15-57-17 от 28.05.2024 г. /л. 118/, Комисията е изисквала от „Овергаз Мрежи“ АД да представи следната информация:

1. В коя част на газопровода на „Градус-98“ АД с диаметър съответно ф219, ф110, ф63 „Овергаз Мрежи“ АД иска да присъедини свой газопровод за целите на разпределението на природен газ до други клиенти на територията, определена в лицензията?;

2. Максимален капацитет, който „Овергаз Мрежи“ АД ще ползва в газопровода на „Градус-98“ АД за 2024 г. – Кд, м3/час (съгласно т. 17 от Методиката);

3. Информация за клиентите на „Овергаз Мрежи“ АД, за които дружеството иска да ползва газопровода на „Градус-98“ АД за целите на разпределението на природен газ, както и да представи и заявено потребление от тези клиенти в м3/час.

На 04.06.2024 г. е постъпил отговор на „Овергаз Мрежи“ АД, обективиран в писмо с вх. № Е-15-57-17 от 04.06.2024 г. /л. 106/, в който е заявено, че дружеството има готовност и техническа обезпеченост да изгради ГРМ до клиентите си в частта на газопровода с диаметър Ф219 мм, като

проектната документация, точка на присъединяване към газопровода и влязъл в сила ПУП са представени още при първото разглеждане на спора. „Овергаз Мрежи” АД посочва също, че към момента заявеният капацитет за потребление на клиента на дружеството, е 50 м3/час природен газ и при промяна „Градус-98” АД ще бъде уведомено. Дружеството напомня, че единственият легитимен субект с право да ползва свободния капацитет на чужд газопровод по смисъла на чл. 197, ал. 9 от ЗЕ, е съответното газоразпределително предприятие лицензиант за съответното територия, поради което КЕВР следва, и в изпълнение указанията на съда, да разпoredи ползването на целия свободен капацитет на газопровода в полза на „Овергаз Мрежи” АД. Според дружеството, то следва да заплаща количеството свободен капацитет при цена, определена съгласно Методиката, което е 50 м3/час. Евентуална промяна в ползвания обем свободен капацитет ще бъде установена посредством измервателните уреди, монтирани по реда на чл. 197, ал. 9 от ЗЕ и подлежи на заплащане отново по реда на Методиката.

С писмо с изх. № Е-15-57-17 от 28.05.2024 г. /л. 117/ Комисията е изисквала от „Градус-98” АД да представи следната информация:

1. Към настоящия момент същата ли е общо инсталираната мощност в размер на 24 987 kW с необходим разход на природен газ в размер на 2842 м3/ч в обекта на „Градус-98” АД в [населено място], посочена в Решение № 7599 от 05.12.2023 г. по адм. дело № 11155 от 2022 г. на АССГ?;

2. Към настоящия момент същата ли мощност в размер на 36067 kW е необходим разход на природен газ в размер на 3690 м3/час се предвижда да се инсталира с бъдещи инвестиции в обекта на „Градус-98” АД в [населено място], както е посочено в Решение № 7599 от 05.12.2023 г. по адм. дело № 11155 от 2022 г. на АССГ?;

3. Към настоящия момент същия ли свободен капацитет в газопровода, собственост на „Градус-98” АД е наличен в участъка на газопровода от St Ф19х6 в размер на 9383 м3/ч при 52% натовареност или 8158 м3/ч при 100% натовареност, посочени в Решение № 7599 от 05.12.2023 г. по адм. дело № 11155 от 2022 г. на АССГ?;

4. Максимален капацитет в газопровода, който ще се ползва от „Градус-98” АД през 2024 г. – Кобщ, м3/час (съгласно т. 17 от Методиката);

5. Има ли врязване на газопровод на „Пописан” АД към газопровода, собственост на „Градус-98” АД, както и дали газопроводът на „Градус-98” АД се използва за захранване с природен газ на „Пописан” АД. В случай, че газопроводът се използва за захранване на „Пописан” АД, какъв капацитет от него се използва за „Пописан” АД?;

6. Балансовата стойност на газопровода, собственост на „Градус-98” АД към края на 2023 г. от инвентарните книги на дружеството, съгласно т. 3.2. от Методиката;

7. Актуален ревизионен акт за извършен годишен технически преглед на газопровода на „Градус-98” АД.

На 03.06.2024 г. е депозиран отговор от „Градус-98” АД с писмо с вх. № Е-15-57-17 от 03.06.2024 г. /л. 108-116/, в което е посочено следното:

1. Към настоящия момент общата инсталирана мощност на съоръженията на обекта на „Градус-98” АД е в размер на 24 987 kW с установен разход на природен газ от 2842 м3/час. Към момента дружеството не е променило своите инвестиционни намерения за инсталиране на: 117 броя печки FARM 235, всяка от които с мощност 235 kW и разход на природен газ 2941 м3/час; 2 броя парни котли ПКМ - 4 (по 3500 kW) = 7000 kW на пл. С (старата кланица) и разход на природен газ за двата котела общо от 749 м3/час; 4 броя котли De Dietrich (по 393 kW) = 1572 kW - на пл. В (люпилня) и разход на природен газ за четирите котела общо от 168.2 м3/час. Дружеството посочва също, че общо незагазените мощности (бъдещи инвестиции) са 36 076 kW, с часови капацитет на захранване 3858.20 м3/час и при това положение максималната мощност,

от която съоръженията на „Градус-98“ АД биха имали нужда, е 6531 м3/час;

2. Видно от приложения опис на инсталираните мощности и информация за бъдещите инвестиционни намерения на „Градус-98“ АД, дружеството не е променило инвестиционните си намерения и предстои да бъдат изградени съоръжения, които е необходимо да бъдат захранени, а тяхното потребление е 36076 kW, с часови капацитет на захранване 3858.20 м3/час;

3. Към настоящия момент свободният капацитет на газопровода, собственост на „Градус-98“ АД, е без изменение;

4. За установяване на максималния капацитет на газопровода, който ще се ползва от „Градус-98“ АД през 2024 г., дружеството е представило годишна програма за 2024 г., а също и годишна програма за предходни години за сравнение динамиката на потреблението. Според статистиката на дружеството въпреки тенденцията за намаляване на потреблението през последната година, поради значителното по-високите средно дневни температури, отчетени през зимния сезон, такива периоди не са ясно изразена тенденция и следват периоди, в които потреблението е силно завишено поради спада на температурите през зимния период;

5. След проверка на проектната документация на газопровода и оглед на място се е установило, че има връзване на газопровода на „Полисан“ АД към газопровода, собственост на „Градус-98“ АД, но според дружеството, отразеното и възприето в съдебното решение обаче почива на невярно установени от вещото лице факти и обстоятелства по отношение на потреблението на „Полисан“ АД. Вероятната мощност на газовите уреди в „Полисан“ АД е 2360 kW, което не съответства на техническите параметри на понижаващото съоръжение от 6 на 0.02 bar, тъй като същото е с пропускливост 5 м3/ч. Според дружеството в съдебното решение в обосновката за присъединяване на „Експрес сервиз“ ООД са изписани също грешни стойности за консуматора, тъй като за мощност от 1000 kW са необходими 93.5 м3/ч, а не изписаните 10 м3/час;

6. Дружеството е собственик на 2% идеални части от газопроводно съоръжение газопровод ниско налягане от АГРС Запад [населено място] до Централната промишлена зона на [населено място] (бивш завод „П. К."), цялото с дължина 8892 м, а балансовата му стойност, по която е заприходен в счетоводството, е: Г-10163 Газопровод 8892 м 1% ид. части, придобит с ф-ра № [ЕГН] 2019-01-16 „М-ГАЗ“ ЕООД и с балансова стойност към 31.12.2023 г. - 121 742.52 лв.: Г-14018 Газопровод 8892 м. 1% ид. части, придобит с ф-ра № [ЕГН] 2014-01-02 и с балансова стойност към 31.12.2023 г. - 105 573.40 лв.

7. Дружеството е представило копие от Актуален ревизионен акт № 8 от 29.08.2023 г., издаден от Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор“, Териториално отделение [населено място], видно от който газопроводът е оставен в експлоатация до следващата редовна инспекция, която следва да бъде извършена не по-късно от 29.08.2024 г.

„Градус-98“ АД е отбелязало също, че в заключението на вещото лице са налице грешки и разминавания, които са пренесени и в съдебния акт. Освен това, мотивите на съдебното решение не се ползват със сила на пресъдено нещо и КЕВР следва да извърши самостоятелна преценка и да събере нови и относими към настоящата фактическа обстановка доказателства, без да приема безспорно установените констатации от съда.

Предвид липсата на данни по някои от поставените въпроси с писмо изх. № Е-15-57-17 от 17.06.2024 г. /л. 105/ от „Градус-98“ АД е поискано допълнително следната информация:

1. По отношение на въпроса какъв е максималният капацитет в газопровода, който ще се ползва от „Градус-98“ АД през 2024 г. в м3/час дружеството е представило годишна програма за 2024 г., както и годишна програма от предходна година. В така представените данни не се съдържа информация за максималния капацитет в газопровода, който „Градус-98“ АД ще ползва през 2024 г. в м3/час.

2. Представена е балансовата стойност на газопровод „Център“ към края на 2023 г. Информацията, която е изисквана в писмото на Комисията е за балансовата стойност на газопровода, собственост на „Градус-98“ АД, който е присъединен към газопровод „Център“ към края на 2023 г. от инвентарните книги на дружеството, както и съответни доказателства.

3. Не е даден отговор на въпроса, какъв капацитет от газопровода, собственост на „Градус-98“ АД се използва за „Полисан“ АД в м3/час.

С писмо с вх. № Е-15-57-17 от 24.06.2024 г. /л. 104/ „Градус-98“ АД е поискало предоставяне на допълнителен 14-дневен срок за осигуряване на исканата от КЕВР по-горе информация, тъй като за целта е необходимо да бъде осъществена комуникация с „Булгаргаз“ ЕАД във връзка с представената двустранно подписана годишна програма.

В хода на административното производство КЕВР е възложила на „Химкомплект - Инженеринг“ АД с договор № ГД-10 от 02.08.2024 г. да изготви техническо експертно становище по поставени въпроси във връзка с техническата възможност и свободен капацитет в газопровода, собственост на „Градус-98“ АД. При изготвяне на техническото експертно становище експертът се е запознал с изготвените съдебни експертизи и е посетил на място обекта на „Градус-98“ АД в [населено място].

Заключението на експерта /л. 79-85/ потвърждава изводите на съдебно техническата експертиза по адм. дело № 11155 от 2022 г. на АССГ, а именно: има техническа възможност за присъединяване на газопровод на "Овергаз Мрежи" АД в участъка от Ф219 в газопровода на "Градус 98" АД и свободен капацитет, който удовлетворява заявления от „Овергаз Мрежи" АД за целите на разпределението на природен газ до клиента на дружеството – „Експрес сервис" ООД.

В становище по т. 3 /л. 84/ експертът сочи, че към газопровода Ф 219 на "Градус 98" АД е присъединен газопровод РЕНД ф32х3,0 за консуматор „Полисан“ АД, приблизителна мощност 30kW /2.79 Sm³/h/, в участъка ф 219. Фирмата собственик на отклонението /-1100 m/ извършва директни плащания за потребени количества към доставчика на природен газ – „Булгаргаз“ ЕАД. Отбелязано е също така от експерта, че „не се разполага с информация, за да се определи техническия капацитет на това газопроводно отклонение.

На база изчисления техническия капацитет на тръбопровод ф219 с отчитане на инвестиционни намерения е 224408,1829 Sm³/day /л. 85/.

С оглед необходимостта КЕВР да определи цена за предоставяне на достъп до газопровода, собственост на „Градус-98“ АД, с писмо с изх. № Е-15-57-17 от 17.02.2025 г. /л. 88/ на КЕВР от „Градус-98“ АД е изисквано да представи информация за максималния капацитет в газопровода, който ще се ползва от „Градус-98“ АД през 2025 г., в м3/ч (съгласно т. 17 от Методиката): ползван капацитет в газопровода на „Градус-98" АД от друго лице, различно от „Градус-98" АД; балансовата стойност на газопровода на „Градус-98" АД към края на 2024 г. от инвентарните книги на дружеството, съгласно т. 3.2. от Методиката, както и актуален ревизионен акт за извършен годишен технически преглед на газопровода на „Градус-98" АД.

В отговор с вх. № Е-15-57-17 от 05.03.2025 г. /л. 86/ до КЕВР „Градус-98" АД посочва, че максималният капацитет, който ще ползва през 2025 г. е 2357.575 м3/ч, както и че не разполага с информация дали се ползва капацитет в газопровода от друго лице. Посочено е също, че дружеството е в процес на годишно приключване на отчетната 2024 г. и не може да предостави балансовата стойност на газопровода на „Градус-98" АД към

края на 2024 г. от инвентарните книги, след което ще може да предостави информацията. Към писмото е приложено копие от актуален ревизионен акт за извършен годишен технически преглед на газопровода на „Градус- 98“ АД.

С писмо с изх. № Е-15-57-17#49 от 17.02.2025 г. /л. 96/ на КЕВР от „Овергаз Мрежи“ АД е изискано до представи информация за максималния капацитет, който „Овергаз Мрежи“ АД иска да ползва в газопровода на „Градус-98“ АД в [населено място] за 2025 г. - Кд, м3/ч (съгласно т. 17 от Методиката). Писмото е получено на 19.02.2025 г. от „Овергаз Мрежи“ АД, съгласно обратната разписка от „Български пощи“ ЕАД. Към момента отговор в КЕВР не е постъпил, но в писмо с вх. № Е-15-57-17 от 04.06.2024 г. /л. 107/ дружеството е посочило, заявен капацитет за потребление на клиента Кл = 50 м3/час.

Тъй като от „Градус-98“ АД не е представена балансова стойност на газопровода на дружеството към края на 2024 г. от инвентарните книги, съгласно т. 3.2. от Методиката, то Комисията не е определила цена за предоставен достъп, съгласно Методиката, която „Овергаз Мрежи“ АД да заплаща на „Градус-98“ АД.

Съобразно установеното по-горе Комисията е заключила, че са налице кумулативно техническа възможност и свободен капацитет в газопровода, собственост на „Градус-98“ АД, намиращ се в [населено място] и присъединен към газопровод „Център“, поради което „Градус - 98“ АД следва да предостави ползването на капацитет в размер на 50 м3/час от собствения си газопровод на „Овергаз Мрежи“ АД за целите на разпределението на природен газ до „Експрес сервиз“ ООД и заплащането на цена, съгласно Методиката.

Преди издаване на акта е изготвен доклад вх. № Е-ДК-429/25.03.2025 г. /л. 50-57/ от работната комисия, определена със заповед № 3-141/16.05.2025 г. /л. 119/, ведно с проект на решение, които са представени на председателя на Комисията за насрочване на закрито заседание за разглеждане на искането на „Овергаз Мрежи“ АД с правно основание чл. 197, ал. 9 ЗЕ.

С оглед горното е постановено оспореното в настоящото производство решение, с което КЕВР разпорежда на „Градус 98“ АД да предостави на „Овергаз Мрежи“ АД ползването на капацитет в размер на 50 м3/час от собствения си газопровод, намиращ се в [населено място] и присъединен към газопровод „Център“ за целите на разпределението на природен газ за „Експрес сервиз“ ООД и заплащането на цена, съгласно Методиката за определяне на цените за предоставен достъп на преносно или разпределително предприятие от потребители през собствените им уредби и /или съоръжения до други потребители за целите на преобразуването и преноса на електрическа енергия, на преноса на топлинна енергия и преноса на природен газ.

В хода на съдебното производство е приета без оспорване административната преписка. Допълнително от ответника, с молба от 06.06.2025 г., са представени приложенията съпътстващи изготвеното от „Химкомплект инженеринг“ АД заключение /л. 165 - 223/.

По искане на жалбоподателя са приобщени към настоящото дело адм. д. № 447/2020 г. и адм. д. № 11155/2022 г. по описа на АССГ, както и адм. д. № 4491 от 2022 г. и адм. № 1676/2024 г. на ВАС, III отделение.

По реда на чл. 192 от ГПК е изискано от „Полисан“ АД – в несъстоятелност да представи техническа документация за капацитета на газопроводното отклонение на дружеството, изградено от газопроводното отклонение на „Градус – 98“ АД до техния обект, както и да посочи какъв е капацитетът на този газопровод и да посочи какъв е максималния обем на захранваните мощности от „Полисан“ АД.

На 23.06.2025 г. по делото е депозирано заявление от синдика на „Полисан“ АД – в несъстоятелност /л. 239/, в което сочи, че в документацията, предадена му от предишния синдик на дружеството не се съдържа предадена от длъжника търговска и счетоводна и документация, съгласно чл. 640 от ТЗ, така и от страна на несъстоятелния длъжник. В качеството му на синдик също не му е предадена търговска и друга документация на дружеството, в това число и изисканата от съда с определение № 19750 от 09.06.2025 г., с оглед на което е налице обективна невъзможност да я предостави по делото.

С молба от 26.08.2025 г. от жалбоподателя е представен инвестиционен идеен проект, входиран в община [населено място] с рег. индекс № УТ-69-93/26.08.2025 г., за обект: Газопровод от кранов възел № 1 до кранов възел № 3 за птицекомбинат в [населено място] вода, общ. Р., [улица], част „Газоснабдяване“.

С молба от 20.10.2025 г. от жалбоподателя са представени доказателства свързани с балансовата стойност на газопровода – НА № 95, том V, рег. № 6472, дело № 664 от 2003 г. /л. 350-361/, както и обяснителна записка, в която е уточнено, че газопроводната тръба не е заприходена като отделен дълготраен актив, а е третирана като част от стойността на съответните недвижими имоти, поети в активите на дружеството, съгласно общата цена по нотариален акт.

В съдебното производство, по искане на жалбоподателя, съдът допусна изслушването на съдебно-техническа експертиза.

Съдът кредитира заключението на вещото лице Т., като обосновано и пълно, обективно и кореспондиращо с писмените доказателства по делото и неоспорено от страните.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима, като депозирана в срок и от лице с правен интерес да оспори решението на КЕВР.

Съгласно чл. 168 от АПК при разглеждане на жалби срещу административни актове съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на обжалвания административен акт на всички основания по чл. 146 - дали актът е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на материалния и процесуалния закон и в съответствие с целта на закона.

При извършване на проверката по чл. 168, ал. 1, вр. чл. 146 от АПК съдът намира, че оспореното решение е издадено от компетентен орган – КЕВР, в съответствие с предоставените му правомощия по ЗЕ и във връзка с постановеното от АССГ решение по адм. № 11155/2022 г. свързано с отправеното искане на „Овергаз мрежи“ АД по реда на чл. 197, ал. 9 от ЗЕ.

Съгласно чл. 11, ал. 1 от ЗЕ, КЕВР е колегиален орган, който се състои от 5 членове, включително и председател. Според чл. 13, ал. 1 от ЗЕ, КЕВР е постоянно действащ орган, който заседава, ако присъстват повече от половината от общия брой членове или от членовете на съответния състав.

Видно от приложения по делото Протокол № 98/28.03.2025 г. /л. 39 и сл./, от проведеното закрито заседание на КЕВР, на него са присъствали 5 членове на КЕВР, като решението е взето с 5 гласа "за", два от които на членовете на КЕВР със стаж в енергетиката. В тази връзка съдът приема, че обжалваният административен акт е издаден от компетентен орган и не са налице основания за отмяната му в условията на чл. 146, т. 1 от АПК.

Решението на КЕВР отговаря на изискванията за писмена форма и мотивиране с

фактическите и правни основания за издаването му съгласно 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК. В мотивите са посочени приложимите законови разпоредби и приетите за установени факти, които се основават на представените по преписката доказателства. Не се констатира отменителни основания по чл. 146, т. 2 от АПК.

В производството по издаването на обжалваното решение не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, такива, които ако не бяха извършени щяха да доведат административния орган до различни фактически и правни изводи. Само подобни нарушения се оценяват като съществени и респ., само подобни нарушения биха могли да обосноват извод за незаконосъобразност на административния акт. В хода на административното производство, по нормативноустановения ред на ЗЕ са събрани всички относими документи, които са взети предвид при изясняване на обстоятелствата от значение за производството. С цел произнасяне на Комисията след връщането на преписката от съда, е възложено на „Х. - И.“ АД да изготви техническо експертно становище по поставени въпроси във връзка с техническата възможност и свободен капацитет в газопровода, собственост на „Градус-98“ АД. При изготвяне на техническото експертно становище експертът се е запознал с изготвените съдебни експертизи и е посетил на място обекта на „Градус-98“ АД в [населено място].

С оглед изложеното по-горе не се констатира основания, които да послужат за отмяна на решението в условията на чл. 146, т. 3 от АПК.

По отношение на релевираните с жалбата възражения за допуснати нарушения на материалния закон съдът съобразява следното:

Съгласно чл. 142, ал. 1 от АПК, съответствието на акта с материалния закон се преценява към момента на издаването му.

Страните не спорят, че на „Овергаз Мрежи“ АД е издадена Лицензия № Л-441-08/30.03.2015 г. за осъществяване на дейността разпределение на природен газ на територията на обособена територия „Д.“ и общините Р., Горна О., В. Т., Л., П., Р., И., Л., П. и Л., за срок от 27 години.

Жалбоподателят - „Градус-98“ АД е собственик на газопровод, намиращ се в [населено място], който е присъединен към газопровод „Център“. Газопроводът на „Градус-98“ АД е в експлоатация съгласно представен актуален Ревизионен акт № 9 от 23.08.2024 г. за извършен годишен технически преглед.

Основният спор по делото е съсредоточен в решаването на въпроса - дали по отношение притежавания от жалбоподателя газопровод е налице „свободен капацитет“ по смисъла на чл. 197, ал. 9 от ЗЕ.

Съгласно чл. 197, ал. 9 от ЗЕ присъединените към газопреносната мрежа клиенти при техническа възможност и свободен капацитет предоставят ползването на собствените си съоръжения на съответния оператор на газоразпределителна мрежа, получил лицензия, за целите на разпределението на природен газ до други клиенти на територията, определена в лицензията. Ползването се предоставя след сключване на договор по цена, определена по методика, одобрена от комисията, като в договора с лицензианта се договорят условията на ползването. В случай, че не бъде постигнато съгласие, КЕВР разпорежда предоставянето на ползването и заплащането на цена, определена от комисията по методика.

Методиката за определяне на цените за предоставен достъп на преносно или разпределително предприятие от потребители през собствените им уредби и/или

съоръжения до други потребители за целите на преобразуването и преноса на електрическа енергия, на преноса на топлинна енергия и на преноса на природен газ е приета от КЕВР с решение по Протокол № 27 от 04.02.2008 г., т. 12 /Методиката/.

Следователно, за да може да бъде предоставен достъп на „Овергаз мрежи“ АД до спорния газопровод, собственост на „Градус – 98“ АД, следва да бъде установено, че е налице техническа възможност и свободен капацитет, след което ползването му следва да бъде предоставено на заинтересованата страна по настоящия спор по цена, определена по реда на Методиката.

Жалбоподателят застъпва тезата, че в случая не е налице свободен капацитет позовавайки се на ангажираните в хода на съдебното производство доказателства свързани с инвестиционните му намерения /л. 253 и сл./ и дадените в тази връзка отговори на вещото лице, включително и в съдебното заседание, проведено на 07.10.2025 г., както следва: „имайки предвид инвестиционните намерения, които са декларирани чрез внасянето на проектна документация в общината, реално свободен капацитет няма, не само, а трябва да се увеличи капацитета чрез застрояване на нова газопроводна линия, тъй като наличния капацитет е 24987kW към момента, а проектно заложено е 52229kW нови съоръжения и сумарно се получават 77MW необходима мощност. Това трябва да бъде обезпечено с количества газ, които трябва да постъпят по газопровод, който трябва да се изгражда.“.

Според ответника и заинтересованата страна твърденията на жалбоподателя, че предвид инвестиционните намерения на дружеството няма да е налице свободен капацитет, са неотносими и ирелевантни към предмета на спора. Към момента както на отправяне на искането по чл. 197, ал. 9 от ЗЕ от страна на газоразпределителното дружество, така и към момента на постановяване на Решение № О-П-1 от 28.03.2025 г. на КЕВР, а дори и към настоящия момент, „Градус-98“ АД не е реализирало сочените инвестиционни планове.

Съгласно чл. 25 от в Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО, всеки оператор на разпределителна система отговаря за осигуряването на дългосрочната способност на системата да отговаря на разумното търсене на доставки на газ, както и за експлоатацията, поддръжката и развитието при икономически условия на сигурна, надеждна и ефикасна система в своята област, като се съобразява надлежно с околната среда и енергийната ефективност. Нормите на Директивата са транспонирани в ЗЕ. Като оператор на газоразпределителна мрежа „О. Мрежи АД, съгласно чл. 199 ал. 1 от ЗЕ, е длъжен да присъедини към мрежата обектите на клиенти, обектите на оператори на затворени газоразпределителни мрежи и обекти за производство на газ от възобновяеми източници на територията, за която предприятието е лицензирано, да извършва разпределение на природен газ при условията на равнопоставеност при спазване на техническите изисквания за надеждност и безопасност.

Съгласно ал. 4 от същата разпоредба, операторът на газоразпределителната мрежа е длъжен да извършва разширението и реконструкцията на газоразпределителната мрежа, във връзка с присъединяването до мястото на присъединяването. Според ал. 5 на чл.199 от ЗЕ операторът на газоразпределителната мрежа може да откаже присъединяването към газоразпределителната мрежа, когато липсва: 1. капацитет на мрежата; 2. връзка с мрежата и извършването на подобрение на мрежата е икономически нецелесъобразно;

3. техническа възможност за присъединяване на обект за производство на газ от възобновяеми източници или произвежданият газ от възобновяеми източници не съответства на изискванията за качество, определени в правилата по чл. 171, ал. 2.

При отказ, поради липса на капацитет на мрежата (чл. 199, ал. 5, т. 1 ЗЕ), операторът на газоразпределителната мрежа е длъжен, в тримесечен срок от получаването на отказа от клиента, да осигури необходимия капацитет. Операторът на газоразпределителната мрежа не може да издаде последващ отказ на същия клиент на същото основание (чл. 199, ал. 6 от ЗЕ). Съгласно чл. 199, ал. 8 от ЗЕ отклоненията и съоръженията за присъединяване на клиентите към съответната газоразпределителна мрежа се изграждат от оператора на газоразпределителната мрежа.

При тази законова регламентация КЕВР е и задължена да се намеси при липса на съгласие и да упражни законовите си правомощия като разпорежи „предоставянето на ползването и заплащането на цена, определена от комисията по методиката.“

От събраните в хода на административното производство пред КЕВР доказателства, както и тези събрани в съдебното производство, безспорно се установява както наличието на техническа възможност, така и наличието на свободен капацитет в процесния газопровод. В този смисъл е и заключението на приетата СТЕ по делото, включително и изрично заявеното от в.л. Т. в с.з. на 07.10.2025 г., че към момента е налице свободен капацитет в газопровода, собственост на „Градус-98“ АД. Този извод не се променя от доводите за бъдещи инвестиционни намерения на жалбоподателя. Във възможностите на регулатора е да осъществи контрол по отношение на заложените срокове за реализиране на тези инвестиционни намерения (краткосрочни и дългосрочни), като разпорежи, с оглед на тези си констатации, предоставянето на ползването на свободния към момента капацитет на оператора на газоразпределителната мрежа. Реализиране на бъдещи инвестиционни намерения от оспорващия не може да бъде пречка към определен момент да се предостави ползването на свободен капацитет, предвид и възможността договора за ползване да бъде изменян, вкл. и по отношение на капацитета, по взаимно съгласие на страните по него, а при непостигане на съгласие – с разпореждане на КЕВР.

Доколкото в писмо с вх. № Е-15-57-17 от 04.06.2024 г. /л. 107/ „Овергаз мрежи“ АД е посочило заявен капацитет за потребление на клиента Кл = 50 м3/час, то законосъобразно Комисията е разпоредила на жалбоподателя да предостави на газоразпределителното дружество ползването на капацитет в размер на 50м3/час от собствения си газопровод, намиращ се в [населено място], за целите на разпределението на природен газ за „Експрес сервис“ ООД.

Настоящият състав намира за неоснователно и възражението на жалбоподателя, че оспореното решение не съответства на материалния закон с аргумент, че Комисията не е определила цената, която „Овергаз Мрежи“ АД следва да заплаща на дружеството.

В тази връзка съдът намира за основателен доводът на ответника и заинтересована страна, че твърдяното от оспорващия нарушение е в резултат на неговото бездействие, изразяващо се в непредоставяне на изискана от административния орган и впоследствие от съда информация от значение за казуса.

Както се посочи по-горе в хода на административното производство КЕВР е изисквала от „Градус-98“ АД да представи информация за балансовата стойност на газопровода, който е присъединен към газопровод „Център“. Жалбоподателят не е представил изисканата информация, а вместо това е представил балансовата стойност на друг

линеен енергиен обект. Предвид това, с ново писмо Комисията отново е изисквала балансовата стойност на процесния газопровод. Такава информация дружеството - жалбоподател не е представило, с аргумент, че е в процес на годишно приключване на отчетната 2024 г. Също така в хода на административното производство пред КЕВР „Градус-98“ АД не излага твърдения, нито ангажира доказателства, че дружеството не разполага изобщо с информация за балансовата стойност на газопровода. Доводи в този смисъл се излагат от жалбоподателя едва в молба от 27.10.2025 г. депозирана по настоящото съдебно производство, в която сочи, че процесният газопровод е придобит като част от подобренията върху закупени от дружеството недвижими имоти и не е заприходен като отделен дълготраен материален актив, т.е. „Градус-98“ АД не разполага с информация за балансовата стойност на газопровода.

В случая също така следва да бъдат съобразени и разпоредбите на чл. 3.3 и чл. 3.4 от Методиката, съгласно които, когато лицата, предоставящи достъп до собствените си съоръжения не разполагат с информация за балансовата стойност на ДМА, за стойност на тези активи се приема тяхната пазарна стойност, която се определя от независим лицензиран оценител, избран по взаимно съгласие между страните. При несъгласие между страните за избиране на оценител, съгласно чл. 3.4.1 от Методиката, всяка от тях има право да поиска от КЕВР да определи оценител, като в случая се прилагат съответно разпоредбите на § 4, ал. 3 от ПЗР на ЗЕ.

С оглед гореизложеното административният орган ясно е указал на страните, че тази цена следва да бъде определена по реда на Методиката. В този смисъл, като е указал начина за определяне на приложимата цена, административният орган не е препятствал възможността на страните да определят цена за предоставен достъп в рамките на пределната такава. Поради това и не е налице нарушение на материалния закон, тъй като макар и формално КЕВР да не е определила дължимата цена в оспореното решение, същото не препятства възможността на страните да определят приложимата цена.

Съдът приема, че оспореното решение е постановено и в съответствие с целите на ЗЕ. Ползването на чужди преки газопроводи и възможностите, които предоставя разпоредбата на чл. 197, ал. 9 от ЗЕ представляват законодателно решение, целящо да балансира интереса на потребителите на природен газ, респективно на оператора на газоразпределителната мрежа, засегнат от недостатъчно (с оглед количеството клиенти) развитата газоразпределителна мрежа на определена територия с интереса на стопанските потребители, собственици на преки газопроводи. Комисията се ръководи, както от интереса на потребителите на природен газ от гарантирано и надеждно извършване на разпределение на природен газ до захранваните обекти, така и от вменените ѝ със закона правомощия да следи за оповестяването и справедливото разпределение на наличния капацитет на мрежите между всички ползватели (чл. 21, ал. 1, т. 40 от ЗЕ).

С оглед изложеното, настоящият състав намира жалбата за неоснователна, а оспореният административен акт за законосъобразен, като не са налице основанията по чл. 146, т. 1-5 АПК за неговата отмяна.

При този изход на спора в полза на ответника и на заинтересованата страна следва да се присъдят разноски за юрискоултско възнаграждение в размер на 200 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Трето отделение, 44-и състав,

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на "Градус - 98" АД, ЕИК –[ЕИК], подадена чрез адв. А., срещу Решение № О-П-1 от 28.03.2025 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА "Градус - 98" АД, ЕИК –[ЕИК], да заплати в полза на Комисия за енергийно и водно регулиране сумата от 200 /двеста/ лева – разноски по делото.

ОСЪЖДА "Градус - 98" АД, ЕИК –[ЕИК], да заплати в полза на „ОВЕРГАЗ МРЕЖИ“ АД, ЕИК –[ЕИК], сумата от 200 /двеста/ лева – разноски по делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба, чрез Административен съд София-град, пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: